

VAN "LINDENDAEL" TOT "DRIEBOOMLAAN" EEN MONUMENT VERDWEEN

Vellius, kroniekschrijver van Hoorn, deelt op blz. 500 mede, dat in het jaar 1598 een nieuwe weg werd aangelegd tussen de Koepoortsweg en de Groene Wijzend (Holenweg). Haar naam: Lindendael of Drieboomdelaen. De uitleg is vrij eenvoudig, alhoewel het bij passanten nog weleens wat misverstand opriep: Lindendael, het dal, de laan der Lindebomen en Drieboomdelaen, omdat deze laan met drie regels bomen beplant was. Het werd in de loop der jaren een der fraaiste wandelwegen van Hoorn, alhoewel dat in eerste termijn niet zo lang heeft mogen duren.

Nadat tengevolge van de wel zeer hevige storm in de nacht van 4 op 5 november 1675 de zeedijk bij Schardam bezweek, wist de bevolking middels dijkverhoging aanvankelijk het water nog buiten Drechterland te houden (de Vier Noorder Koggen liep geheel onder), maar de 6e december daaropvolgend was er geen houden meer aan.

Door de opkomende storm werd het water tegen de Zwaagdijk gestuwd en kort daarop bezweek deze ter hoogte van de kerk van Ooster-Blokker. Heel Drechterland liep onder en het water strekte zich uit tot de stadswallen van Hoorn en Enkhuizen. Dat zoute water betekende tevens de ondergang voor alle bomen en heesters langs de wandellanen en wegen.

Zo ook de fraaie bomen aan de Drieboomdelaen. Ze werden gerooid en in één partij op een openbare veiling aan de meest biedende verkocht.

In het jaar 1677 werd de Drieboomdelaen of -cingel opnieuw beplant, nu echter met twee regels lindebomen.

Niettegenstaande dit laatste bleef de naam Drieboomdelaen toch in de volksmond gehandhaafd, immers een klein stukje verderop lag de Tweeboomdelaen of -cingel en dat zou alleen maar verwarring hebben opgeleverd.

Keren we terug naar de boomplantdag van 1677. De eerste boom werd geplant door Allard Merens, zoon van burgemeester Mr. Neinard Merens, en de tweede boom door burgemeester Jan Symonsz, Berckhout. Aan weerszijden van de laan kwamen respectievelijk 100 en 101 bomen te staan. Toen deze bomen tot volle wasdom waren gekomen, werd deze laan beroemd in heel West-Friesland en daarbuiten. Klaas Bruin vereerde deze bekoorlijke wandelweg met enige fraaie verzen in zijn Noordhollandsche Arkadia (pagina 185/186) en R. Westerop beschreef de schoonheid dezer laan op rijm in zijn Hoorns Buitencingel (1728).

"Wie wordt 'er niet, die haar met my
Beschouwt tot aandacht opgetogen?
Gewis ik zet daar 't jawoordt by:
Die twyfelt vraag' het aan zyne oogen,
En zie, hoe't alles is beplant,
En even gaaf, en fraai van standt."

In de loop van de 18e eeuw waren er dan ook vele (fruit)tuinen en lusthoven aangelegd; ongeveer vijftig aan beide zijden, terwijl ook diverse theekeopeltjes en prieeltjes werden opgetrokken. Alles heeft zijn tijd, ook de romantieke bloeiperiode van de Drieboomcingel. De theekeopeltjes en prieeltjes verdwijnen en er worden burgerhuizen en tuinderswoningen voor in de plaats gebouwd. De sloten met de talloze bruggetjes; ze zijn er nog wel, maar de laan takelt snel af. De bomen zijn oud, zeer oud geworden. In 1929 wordt een kwart van de ruim tweeënhalve eeuw oude lindebomen gerooid. Slechts enkele jaren wordt de toch nog wel mooie wandelweg gegund, dan is het afgelopen als omstreeks 1933 de overgebleven oude knoestige lindebomen - aan iedere kant 70 - worden gerooid, de sloten gedempt en de bruggetjes opgeruimd. "Lindendael" is niet meer. De naam "Drieboomdelaen of -cingel" wordt - van gemeentewege - verbasterd tot Drieboomlaan. Nog merkwaardiger is dat vele Hoornaars deze weg "Derdeboomsiaan respectievelijk -singel" gaan noemen, waarbij ze er vanuit gingen dat op de tel af de Nieuwe Weg (thans Provincialeweg) als eerste, de Tweeboomlaan als tweede en de Drieboomlaan als derde zijweg van de Koepoortsweg gerekend diende te worden. Uiteraard een volstrekt foutieve gedachtegang. Het enige wat nog herinneringen oproept aan die dagen van weleer is de naam die enige jaren geleden werd gegeven aan het verpleegtehuis aan de Koepoortsweg tegenover de Drieboomlaan, namelijk "Lindendael". Een uitstekende naamgeving! Wie thans over de brede geasfalteerde en aan beide zijden volgebouwde Drieboomlaan loopt, zal veel moeite moeten getroosten om zich een voorstelling te maken hoe sierlijk en fraai deze laan er vroeger bij gelegen moet hebben. Moge dit verhaal en bijbehorende foto's iets van die vroegere sfeer bij u oproepen, opdat wij des te zuiniger zullen zijn op al datgene wat in Hoorn en omgeving vanuit het verleden thans nog overgebleven is.

K. Korpershoek Jr.